

# အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

ဂရင်းနစ် ကမ္ဘာ့စံတော်ချိန် နံနက် ၀၅:၃၀/မွန်းတည့် ၂:၀၀ နာရီ မြန်မာစံတော်ချိန်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ တရားဝင်ပိတ်ပင်ထားသည်

## မြန်မာ - မြောက်ပိုင်း ပဋိပက္ခတွင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများသည် စစ်ရာဇဝတ်မှုများ အပါအဝင် အမျိုးမျိုးသော အကြမ်းဖက်မှုများအား တွေ့ကြုံနေရခြင်း

တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု အုပ်စုများမှ အရပ်သားများသည် တိုင်းပြည်၏ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းထဲတွင် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များတို့၏ လက်ထဲ၌ စစ်ရာဇဝတ်မှုများအပါအဝင် ဆိုးရွားသော အကြမ်းဖက်မှုများနှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုများကို တွေ့ကြုံ ခံစားနေရကြောင်း မကြာသေးမီက ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုနယ်မြေသို့ သွားရောက်ခဲ့သည့် ခရီးစဉ်သုံးခု အပေါ် အခြေခံပြီး Amnesty International မှ ယနေ့ သတင်းအသစ်တစ်ခုထဲတွင် ဆိုထားပါသည်။

'အရပ်သားများ အားလုံး တွေ့ကြုံခံစားကြရပါသည်' - မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင် ပဋိပက္ခ အိမ်ပစ်ရာပစ်ပြောင်းရွှေ့မှုနှင့် ချိုးဖောက်မှုများကို မြန်မာ လက်နက်ကိုင် တပ်မတော်ဟု သိရသည့် တပ်မတော်မှ စစ်သားများသည် မည်သို့ စီရင်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများနှင့်မှ တရားမဝင်သော စီရင်ကွပ်မျက်ခြင်း၊ အရပ်သား ရွာများသို့ လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်ပစ်လွှတ်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားသွားလာမှုနှင့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အခွင့်အလမ်းများအပေါ်တွင် ကန့်သတ်ချက်များဖြင့် ဒဏ်ခတ်ခြင်းများထားရှိခြင်း စသည်တို့အား အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။

ထိုအချိန်အတောအတွင်းမှာပင် ဆန့်ကျင်မှုပြုပါတီ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအား ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းပြုသည်ဟု ထင်ရသည့် အချို့သော တိုင်းရင်းသား အရပ်သားများအား အမွေခေါ်ဆောင်သွားခြင်း၊ အမျိုးသားများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအား မိမိတို့၏ တိုက်ပွဲ အင်အားထဲတွင် အတင်းအကျပ် တပ်သားသစ် စုဆောင်းမှုပြုပြီး ပဋိပက္ခထဲတွင် ရွာသားများအား "အကောက်ခွန်များ" စည်းကြပ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြင့် ထောင်ချောက်ဆင်ကာ ဆင်းရဲဆုတ်ယုတ်သွားစေအောင် ဆောင်ရွက် လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

"မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှာ ပဋိပက္ခနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတွေအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုတွေကြောင့် လူ ၁၀၀,၀၀၀ လောက်က သူတို့ရဲ့ အိမ်နဲ့ ရာတွေကနေ ရုန်းထွက်သွားကြတယ်။ အဘက်ဘက်က အရပ်သားတွေကို ပဋိပက္ခတွေရဲ့အလယ်မှာ ကာကွယ်မှုပေးသင့်ပြီးတော့ အားနည်းနေပြီးသားဖြစ်တဲ့လူဦးရေတွေကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေတဲ့ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုအခွင့်အလမ်းရရှိခြင်းမှ နေ ကန့်သတ်ချက် တွေကို မြန်မာအာဏာပိုင်တွေက ချက်ချင်း ရပ်ထားသင့်ပါပြီ။" ဟု Amnesty International မှ ကပ်ဆိုက်မှု ကာလအား တုံ့ပြန်မှု အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် အကြီးအကဲ Matthew Wells က ပြောကြားသွားပါသည်။

"နိုင်ငံတကာရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းဟာ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ ရိုဟင်ဂျာ လူနည်းစုတွေ ဆိုးဆိုးရွားရွား တွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့ ချိုးဖောက်မှုတွေကို သိကျွမ်းနေပေမယ့်လည်း ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွေမှာ တခြား တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတွေအပေါ် ထိပ်လန့်စရာကောင်းတဲ့ ဆင်တူရိုးမှား စစ်တပ်ရဲ့ ပစ်မှတ်ထားခြင်းကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရပါတယ်။"

ဩဂုတ်လ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၌ တရုတ်နယ်စပ်ရှိ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲထပ်မံဖြစ်ပေါ်ပြီးကတည်းက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လနှင့် မေလအကြားတွင် Amnesty International မှ အဖြစ်မှန်အပေါ် လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းအင်တာဗျူး ၁၄၀ ကျော်အား ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းမှ တိုက်ပွဲကြောင့် မြို့များနှင့် ရွာများအထိ ထိခိုက်မှုဖြစ်သည့်ဧရိယာများသို့ အပြင်ပြည်တွင်း စစ်ကြောင့်အိမ်ရာပစ် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူ (IDP) များအတွက် စခန်း ၁၀ ခု သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ဒုက္ခသည်များနှင့် မျက်မြင်သက်သေများ၊ လူထုခေါင်းဆောင်များနှင့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

## နေရာပြောင်းရွှေ့ခြင်း ကပ်ဆိုက်သောကာလ

၉၈,၀၀၀ ထက်မကသော အရပ်သားများသည် လောလောဆယ်တွင် ပြင်းထန်သော မြန်မာတပ်မတော်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း နယ်မြေထဲတွင် မျိုးစုံသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များ ကချင် လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KIA) အပါအဝင် တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA)၊ ရခိုင် တပ်မတော် (AA) နှင့် မြန်မာ အမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ် တပ်မတော် (MNDA) များတို့၏ တိုက်ပွဲအကြားတွင် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြပါသည်။

မြန်မာအစိုးရသည် စစ်ကြောင့်အိမ်ရာပစ် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူများ အများစုအတွက် ထိခိုက်မှုဖြစ်သည့် နယ်မြေများ၊ အထူးသဖြင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ များမှ ထိန်းချုပ်ထားသည့် နယ်မြေများသို့ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အခွင့်အလမ်းများ ရရှိခြင်း မှ ကန့်သတ်ချက်ထားရှိခြင်းဖြင့် အခက်အခဲများကို ပိုမိုဆိုးဝါးစေခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် အရေးပေါ် အခြေအနေများသို့ လျင်မြန်စွာ တုံ့ပြန်မှုပြုရန်နှင့် လိုအပ်သည့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများဖြစ်သည့် ခိုလှုံရာဂေဟာ၊ ရေနှင့် ရေဆိုးနုတ် စနစ်များ ရရှိရန် မိမိတို့၏ လုပ်နိုင်စွမ်းအား လျော့ပါးစေခဲ့ကြောင်း လူသားချင်း ထောက်ထားစာနာမှု အရာရှိများမှ ဆိုပါသည်။

### မြန်မာစစ်တပ်၏ အကြမ်းဖက်မှုများ

နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ တိုက်ပွဲ အရှိန်မြင့်လာခဲ့ ကတည်းက မြန်မာတပ်မတော်သည် အရပ်သားများအပေါ် ဆန့်ကျင်ပြီး ကမ်းကုန်သော အကြမ်းဖက်မှုများ၊ တစ်ခါတစ်ရံတွင် စစ်ရာဇဝတ်မှု အတိုင်းအတာအထိပင်လျှင် ကျူးလွန်ခဲ့ပြီး၊ ၎င်းသည် မေလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ထဲတွင် ဆက်လက် ပြုလုပ်သည့် Amnesty International ၏ နောက်ဆုံး သုတေသနပြုမှု မှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပါသည်။

အစီရင်ခံတင်ပြချက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း၌ မြန်မာစစ်တပ်မှ စစ်သားများသည် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများမှအရပ်သားများကို ထင်ရာမြင်ရာ ချုပ်နှောင်ထားပြီး နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းပြုသည့် ဖြစ်ရပ် ကိုးခုအား တင်ပြထားပါသည်။

၂၀၁၆ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကုန်ပိုင်းတွင် မုန်းကိုးမြို့၌ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲအတွက် ပြင်ဆင်နေကြသည့် အမျိုးသား ၁၅၀ ဦး၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများကို စစ်တပ်မှ ထင်ရာမြင်ရာ ချုပ်နှောင်ထားပါသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများအား ပြန်လွတ်လိုက်ပြီး သည့်နောက် စစ်တပ်မှ ကျန်ရှိနေသည့် အမျိုးသားများ၊ ထို့အပြင် အချို့သော တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများမှ အမျိုးသားများ အပါအဝင် တို့အား တောင်ထိပ်၏ ခြေရင်း ပစ်ခတ်ရာ အနားတစ်လျှောက်အတွင်းပိုင်း၌ ခိုင်းလွှားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည် - အချို့မှာ သေဆုံးခဲ့ကြရပြီး အခြားများမှာလည်း သေနတ်နှင့် လက်ပစ်ဗုံးမီးများတို့ကြောင့် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်-နှစ်လယ်ပိုင်း ကတည်းက မြန်မာစစ်တပ်မှ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု အရပ်သားများအား အတင်းအကျပ်ဖြင့် ပျောက်ကွယ် သွားစေသည့် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုနှင့် တရားမဝင် ကွပ်မျက်ခြင်းပြုသည့် ဖြစ်ရပ်လေးခု၊ ဤတွင် ခံရသူသားကောင် အနည်းဆုံး ၂၅ ဦးပါဝင်သည် တို့အား အစီရင်ခံသတင်းတွင်လည်း တင်ပြထားပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကုန်ပိုင်းတွင် နမ်းကျယ်ဟိုရွာ၌ အမျိုးသား လူငယ် ဆယ်ရှစ်ဦးတို့အား အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မှု ပြုခဲ့ပါသည်။ မြန်မာစစ်တပ်မှ စစ်သား ၁၀၀ ခန့်တို့သည် MNDA နှင့် အနီးအနားတွင် တိုက်ခိုက်မှုများပြုပြီးသည့်နောက် ရွာထဲသို့ ဝင်လာကြောင်း Amnesty International နှင့် လူတွေ့မေးမြန်းခြင်းအင်တာဗျူးပြုခဲ့သည့် မျက်မြင်သက်သေနှစ်ဦးက ဆိုပါသည်။ ရွာအများစု၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများအပါအဝင်တို့သည် တိုက်ပွဲနီးကပ်လာသည့်အတွက် ထွက်ပြေးခဲ့ကြပါသည်။ အသက်ကြီးသူ အမျိုးသားများအား သွားခွင့်ပြုပြီးနောက် စစ်သားများသည် အမျိုးသားလူငယ်များအား သေနတ်ဖြင့်ထောက်၍ ချီတက် သွားစေခဲ့သည်။ ထို့နောက် မကြာမီအတွင်းမှာပင် စစ်သားများ ထွက်သွားသည့်နေရာဘက်မှနေ သေနတ်သံကို ထွက်ပြေးလာသည့် ရွာသားများက ကြားခဲ့ရပါသည်။

အသက်ရှင်ကျန်ရစ်နေသူ ရွာသားများသည် နယ်စပ်ကိုဖြတ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံဘက်သို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြပြီး ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ် ကြာပြီးနောက်မှ မိမိတို့ ပြန်လာသည့်အခါ ရုပ်အလောင်းများဖြင့် ပုံထားသည့် သင်္ချိုင်း နှစ်ခုကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

“တူးခြစ်တဲ့ အရုပ်လောင်းလိုပုံစံကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ [အဲဒီမှာ] အရိုးတွေရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ပြာမုန့် တောင်ဖြစ်သွားပြီ။ [ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း] တချို့တွေကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရပါတယ်။ ... လူ ၁၈ ဦး ပျောက်ဆုံးသွားကတည်း ကျွန်ုပ်တို့ သိလိုက်ပြီ။” ဟု

အသက်ကြီးသူ ရွာသားတစ်ဦးမှ Amnesty International အား ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာစစ်တပ်သည် မော်တာအမြောက်ဆံများ ချိန်ရွယ်ပစ်ခတ်သည့်အခါတွင် အရပ်သားနှင့် စစ်သား အကြား သဲသဲကွဲကွဲ ပိုင်းခြားသိမြင်နိုင်မှုမရှိခြင်းအားဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဥပဒေအား ဤသို့ ထပ်ကာထလဲလဲ ချိုးဖောက်မှု ပြုခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံသတင်းတွင် တင်ပြထားပါသည်။

သာကေတစ်ခုအနေဖြင့်ဆိုလျှင် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ ဟိုချောင်းရွာ၌ ပွဲတစ်ခု အတွက် ရွာသားများစုဝေးနေကြသည့်နေရာသို့ မော်တာအမြောက်ဆံများဖြင့် ဒါဇင်ပေါင်းများစွာပစ်ခတ်ခဲ့ရာ ယောက်ျားငယ် လေးတစ်ဦးအပါအဝင် အရပ်သားနှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ရပြီး အနည်းဆုံး နောက်ထပ် ရှစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအမြောက်ဆံများ ပစ်ခတ်ခြင်းအတွက် တာဝန်ယူရန် မြန်မာ စစ်တပ်မှ ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသည်။ မျက်မြင်သက်သေ၏ အထောက်အထားနှင့် Amnesty International မှ မော်တာအမြောက်ဆံများတို့၏ အပိုင်းအစများအား လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရသည့် အပေါ် မူတည်၍ ဝေဖန်ပြစ်တင်ရန် ကော်မရှင်များ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် စစ်တပ်သည် ရွာသားများအား စစ်မှုထမ်းမနေရဥပဒေဖြင့် စစ်မှုထမ်းစေကာ အထမ်းသမားများနှင့် လမ်းပြများ အဖြစ် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခဲ့ပြီး လုပ်စဉ်တွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းများ အပါအဝင် အခြားသော ချိုးဖောက်မှုများနှင့် ဆက်စပ်ပါသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ထဲ၌ စစ်တပ်မှစစ်သားများမှ ကချင်အမျိုးသား လေးဦးအား အတင်းအကျပ် လမ်းပြအဖြစ် ခိုင်းစေနေစဉ် TNLA မှ ယူနစ်သို့ တိုက်ခိုက်မှုပြုခဲ့သည်။ စစ်သားများက အမျိုးသားလေးဦးအား မိမိတို့၏တည်ရှိသည့်နေရာအတွက် အချက်ပြနေသည်ဟု ပြစ်တင်ကာ မိမိတို့အား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ရိုက်နှက်ပြီး သုံးဦးအား မိမိတို့၏မျက်နှာကို မုတ်ဆိတ်ရိတ်ခါးဖြင့် လှီးခြင်းများ ပြုခဲ့ပါသည်။

စစ်တပ် ၃၃ နှင့် ၉၉ တပ်မတော် ခြေလျင်တပ် (Light Infantry Divisions) သည် အရပ်သားများအား ထပ်ခါထလဲလဲနှင့် များစွာသော ချိုးဖောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း စစ်သားများနှင့် တပ်မှူးများသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအား မည်သည့် အခါမျှ နီးပါး ရင်ဆိုင်တာဝန်ယူခြင်း မရှိသကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုခြင်းများ အလွန်နည်းပါးပြီး စစ်ရာဇဝတ်မှုများကို ပို၍ ကျူးလွန်ခဲ့ ကြပါသည်။

“ဆယ်စုနှစ်တစ်စုလုံး မြန်မာ စစ်တပ်ဟာ လုံးဝ ဒဏ်ခတ်မခံရဘဲ နေခဲ့တယ်။ ဒါတွေကို ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖို့ တာဝန်ရှိတဲ့သူတွေနဲ့ အတူ ချက်ချင်း ပြောင်းလဲသင့်တယ်။ ပြီးတော့ UN-ထူထောင်ခဲ့သည့် သီးခြားလွတ်လပ်ရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖြစ်မှန် ဖော်ထုတ်ခြင်း မစ်ရှင် သို့ အနှောင့်အယှက် မရှိ ဝင်ရောက်ရန်အခွင့်အလမ်း ရှိကြောင်းကိုလည်း မြန်မာ အစိုးရက သေချာအောင် ပြုလုပ်သင့်ပါတယ်။” ဟု Matthew Wells က ဆိုပါသည်။

**လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များတို့၏ ချိုးဖောက်မှုများ**

မြောက်များစွာသော တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုမှ အရပ်သားများသည် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များအား မိမိတို့၏ ကာကွယ်ပေးသူများ ဖြစ် သည်ဟု ထင်ရပါသော်လည်း ဤအဖွဲ့များတို့၏ ချိုးဖောက်မှုများကိုမိမိတို့ တွေ့ကြုံခံစားကြရပါသည်။

အမျိုးမျိုးသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များသည် စစ်မှုထမ်းမနေရဥပဒေဖြင့် ကလေးများအား အပါအဝင် စစ်မှုထမ်းစေပြီး ပဋိပက္ခကြောင့် အားနည်းနေပြီးသား ရွာသားများနှင့် ဈေးသည်များအပေါ် အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်၍ ငွေနှင့် ကုန်စည်များ ညှိယူခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားသည့် တိုက်ပွဲကြောင့် အရပ်သားများအပေါ် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့တို့၏ အဓမ္မသွေးဆောင်ခြင်းများ အားလုံးပေါင်း ၄၅ ခု အား Amnesty International မှ မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။ လူများတို့သည် အဖွဲ့လိုက်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းခံရပါသည်။ လပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ပြီးသည့်နောက် မိမိတို့မည်သည့် နေရာသို့ရောက်ရှိသည့် အကြောင်းအချက်များကို မိမိတို့၏မိသားစုများက သတင်းမရရှိကြဘဲ သေဆုံးမှုများဖြင့် အဆုံးသတ်သွားရသည့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။

**မြေမြုပ်ပုံသီးများနှင့် လက်တန်း ပေါက်ကွဲသည့် ကိရိယာများ (IEDs)**

မြန်မာစစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ နှစ်ဘက်စလုံးတို့သည် ကလေးများအပါအဝင်၊ မိသားစု စိုက်ပျိုးမြေသို့ အလုပ်သွားသည့် သို့မဟုတ် စစ်ကြောင့်ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ပြီးနောက် မြန်မာလူသည် အရပ်သားများကို မကြာခင်က ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ဖြစ်စေသည့် မြေမြုပ်ပုံသီးများ-ကဲ့သို့ လက်နက်များ၊ လူသတ် မြေမြုပ်ပုံသီးလက်နက်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် လက်တန်း ပေါက်ကွဲသည့် ကိရိယာများ (IEDs) တပ်ဆင်ခြင်းများကို အသုံးပြုပါသည်။ မြန်မာစစ်တပ်တစ်ခုတည်းသာလျှင် ကမ္ဘာအနှံ့ တွင် မြောက်ကိုးရီးယား၊ ဆီးရီးယားနိုင်ငံများနှင့်အတူ လူသတ် မြေမြုပ်ပုံသီးလက်နက်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်သော ထိန်းရ သိမ်းရခက်သည့် တပ်ဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ Amnesty International အနေဖြင့် အဘက်ဘက်မှအဖွဲ့များအားလုံးကို မိမိတို့၏ လုပ်ရပ်များကို ရပ်တန့်ရန်၊ လွယ်ကူချောမွေ့စေသည့် ရှင်းလင်းခြင်းများနှင့် မြန်မာအတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ မိုင်းပုံး တားမြစ် မိန့် သဘောတူစာချုပ် (Mine Ban Treaty) သို့ လက်ခံရန် တောင်းဆိုနေပါသည်။

ပဋိပက္ခဖြစ်သည့် အဘက်ဘက်မှ အဖွဲ့များအားလုံးတို့သည် အရပ်သားများကိုဆန့်ကျင်သည့် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ချိုးဖောက်မှုပုံစံ များ အမျိုးမျိုးတို့အား အဆုံးသတ်လိုက်ရမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာအာဏာပိုင်များမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုဖြင့် ဒဏ်ခတ်မခံရသည့် သံသရာ၊ ထို့အပြင် အဘက်ဘက်မှအဖွဲ့များအားလုံးမှ ပဋိပက္ခများသို့ အကြမ်းဖက်မှုပြုလုပ်ခြင်းများတို့မှ အဆုံးသတ် လိုက်ရပါမည်။

UN လူ့အခွင့်အရေးများ ကောင်စီ အနေဖြင့် မကြာသေးမီက မိမိတို့ ကြေငြာထားသည့် သီးခြားလွတ်လပ်ရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖြစ်မှန် ဖော်ထုတ်ခြင်း မစ်ရှင် အတိုင်း ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတို့၌ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခ ချိုးဖောက်မှုများကို အပြည့်အဝ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်သွားကြောင်း သေချာစေရပါမည်။ နယ်မြေအတွင်းရှိ UN အဖွဲ့အစည်း များနှင့် နိုင်ငံတကာ အလှူရှင် နိုင်ငံများ အနေဖြင့်လည်း လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု ရရှိခွင့် အပေါ် ကန့်သတ်ချက်များအား ရပ်တန့်စေရမည် ဖြစ်ပြီး ပဋိပက္ခကြောင့် ထိခိုက်မှုဖြစ်သည့် ယင်းနေရာများသို့ မိမိတို့၏ အကူအညီပေးမှုအား တိုးမြှင့်စေရပါမည်။

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကလည်း ဆက်လက်ပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံ့ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် အပေါ် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင် ခဲ့ပါတယ် - သို့သော်လည်း အောင်မြင်ချင်တယ်ဆိုလျှင် တာဝန်ယူမှုထဲမှာ အခြေခံထားရမယ်ဖြစ်ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု တွေ အပါအဝင် အရပ်သားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးကို လေးစားသမှု ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။” ဟု Matthew Wells မှ ဆိုခဲ့ပါသည်။

**အယ်ဒီတာသို့ အမှာစာ -**

Amnesty International မှ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အဖွဲ့အစည်းများသည် လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း အင်တာဗျူးအတွက် တွေ့ဆုံခွင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းသို့ မကြာသေးမီက Amnesty International ၏ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်သုတေသန တာဝန် မစ်ရှင်မှ လက်ရွေးစင် ဓါတ်ပုံများနှင့် ဝီဒီယို ရုပ်ရှင်များကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည် - ကျေးဇူးပြုပြီး [press@amnesty.org](mailto:press@amnesty.org) သို့ ဆက်သွယ်ပါ။

ပြည်သူ့ မှတ်တမ်း  
\*\*\*\*\*

**နောက်ထပ်သော အချက်အလက်များ အတွက် သို့မဟုတ် လူတွေ့မေးမြန်းခြင်းအင်တာဗျူး စီစဉ်ရန်အတွက် ကျေးဇူးပြုပြီး လန်ဒန်၊ UK ရှိ သတင်းရေးရာ ရုံးခန်းသို့ အောက်ပါမှတစ်ဆင့် ခေါ်ဆိုမှုပြုပါ -**  
+44 20 7413 5566 သို့မဟုတ်  
အီးမေးလ် - [press@amnesty.org](mailto:press@amnesty.org)  
တို့တာ - @amnestypress

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အတွင်းရေးမှူး (International Secretariat) Amnesty International, 1 Easton St., London WC1X 0DW, UK